

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2013 M. RUGSĖJO 20 D. ĮSAKYMO NR. 1-185 „DĖL KIETOJO BIOKURO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2014 m. lapkričio 27 d. Nr. 1-285
Vilnius

1. P a k e i ė i u Kietojo biokuro apskaitos taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. 1-185 „Dėl kietojo biokuro apskaitos taisyklių patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu 1 punkto antrą pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Šios taisyklės neprivalomos:

1.1. Įmonėms, veikiančioms centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje, kurioje šilumos tiekėjo licencijuojamą veiklą kontroliuoja savivaldybės institucija;

1.2. Įmonės padaliniams, esantiems centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kurios tarpusavyje nesujungtos ir kuriose atskirai patiekama mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, o šilumos tiekėjo licencijuojamą veiklą šiose sistemose kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;

1.3. Įmonės padaliniams, esantiems centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kurios tarpusavyje nesujungtos ir kurių katilinės suminė į vieną kamina pajungtų katilų galia yra mažesnė nei 1 MW, o šilumos tiekėjo licencijuojamą veiklą šiose sistemose kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.“

1.2. Pakeičiu šias 3 punkto sąvokas ir jas išdėstau taip:

„**Biomasė** – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, žaliavos, atliekos ir liekanos, įskaitant augalines ir gyvūnines medžiagas, taip pat biologiškai skaidžios pramoninės ir komunalinės atliekos.

Miško kirtimo atliekos – kelmų antžeminė dalis, nuopjovos, susmulkinta pjūvių mediena, viršūnės, šakos, stiebai smulkių medžių, kurių skersmuo 1,3 m aukštyje yra 6 cm ir mažesnis, stiebai, trako medžių ir krūmų stiebai.“

1.3. Pakeičiu 4.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.2. biokuro kokybės rodikliams nustatyti būtina įranga užtikrinanti rodiklių nustatymą pagal Lietuvoje galiojančių standartų (Taisyklių 1 priedo 8-37 punktai) reikalavimus;“

1.4. Pakeičiu 4.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.4. biokuro kokybės rodikliai nustatomi Įmonės laboratorijoje arba nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje, imant pristatyto biokuro ėminius Įmonės priėmimo aikštelėje pagal Lietuvos standartuose (Taisyklių 1 priedo 8-37 punktai) nurodytas sąlygas ir reikalavimus;“

1.5. Pakeičiu 4.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.5. duomenys apie biokuro gavimą, pervežimą, sandėliavimą, vartojimą (toliau – biokuro judėjimą) ir inventorizuotus likučius turi būti fiksuojami dokumentuose, juos pildant pagal Taisyklių 2-8 prieduose pateiktas dokumentų formas. Dokumentų formose gali būti daromi papildymai tik teisės aktuose numatyta tvarka (Taisyklių 1 priedo 3, 4 punktai).“

1.6. Pakeičiu 8 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Visas šiame punkte nurodytas funkcijas arba jų dalį bei biokuro svėrimą leidžiama vykdyti pagal sutartis specializuotoms įmonėms, o biokuro kokybės rodiklius (drėgnį, šilumingumą ir

peleningumą) nustatyti Įmonės laboratorijoje arba nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje pagal Lietuvos standartuose (Taisyklių 1 priedo 8-37 punktai) nurodytas sąlygas ir reikalavimus.“

1.7. Pakeičiu 16 punktą ir jį išdėstau taip:

„16. Pardavėjas (vežėjas), gabenantis biokurą į Įmonę ar jos padalinį, kartu su krovinium privalo turėti biokuro įsigijimą, jo kiekį patvirtinančius gabenimo dokumentus: Pardavėjo patvirtintą krovinio važtaraštį, kuriame turi būti nurodytas biokuro Pardavėjas, Įmonė, vežėjas, jo išrašymo data, biokuro rūšis ir sudėtis procentais, biokuro transportavimo atstumas, biokuro kilmės valstybė ir, jei Įmonėje nėra įrengtų svarstyklių, biokuro kiekis tonomis naudojamosios masės ar erdviniais kubiniais metrais.“

1.8. Pakeičiu 17.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„17.1. kai gabena iš Lietuvos Respublikos Pardavėjo nupirktą ar kitaip įsigytą biokurą – krovinio važtaraštį, kuriame turi būti nurodytas biokuro įsigijimo dokumento pavadinimas, jo išrašymo data ir numeris, įsigijimo dokumento originalą arba jo kopiją, patvirtintą Pardavėjo įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu, jei pareiga turėti antspaudą nustatyta Pardavėjo steigimo dokumentuose;“

1.9. Pakeičiu 18 punktą ir jį išdėstau taip:

„18. Gaunamo biokuro apskaita vykdoma natūriniais vienetais (tonomis naudojamosios masės). Apskaitos rezultatai įrašomi į apskaitos dokumentus, pateiktus Taisyklių 4 priede.“

1.10. Pakeičiu 21 punktą ir jį išdėstau taip:

„21. Įmonėje ar Įmonių padaliniuose biokuro priėmimas vykdomas pagal masę, jį sveriant. Gauta biokuro masė nustatoma pasveriant biokurą atvežusį automobilį prieš ir po biokuro iškrovimo.“

1.11. Pakeičiu 23 punktą ir jį išdėstau taip:

„23. Jeigu Įmonėje ar Įmonės padalinyje nėra įrengtų svarstyklių, biokurą galima pasverti kitoje Įmonės nurodytoje įmonėje ar kitame Įmonės padalinyje, turinčiame metrologijos reikalavimus atitinkančias elektronines svarstykles. Apie tai Įmonė privalo iš anksto, bet ne vėliau kaip 2 (dvi) kalendorinės dienos iki biokuro pristatymo dienos, informuoti Pardavėją. Šiuo atveju, pasvėrus biokuro krovinį, jeigu yra iš anksto nustatytas tuščios transporto priemonės svoris, jis, Įmonei pareikalavus, turi būti plombuojamas ir išduodamas krovinio svorį patvirtinantis dokumentas. Jeigu transporto priemonės svoris iš anksto nenustatytas, pasvėrus transporto priemonę su biokuru, jis, Įmonei pareikalavus, yra plombuojamas ir išduodamas dokumentas, patvirtinantis transporto priemonės su krovinium svorį. Pakartotinai transporto priemonė sveriamą iškrovus biokurą ir išduodamas tai patvirtinantis dokumentas, kuris pateikiamas Įmonei. Visos Pardavėjo papildomai (lyginant su galimybe patiekti biokurą tiesiai Įmonei ar Įmonės padaliniui) patirtos ir pagrįstos sąnaudos (transportavimo, svėrimo, plombavimo) padengiamos Įmonės kaštais.“

1.12. Pakeičiu 24 punktą ir jį išdėstau taip:

„24. Jeigu Įmonėje ar Įmonės padalinyje nėra įrengtų svarstyklių biokuro masę galima nustatyti, vadovaujantis Taisyklių 9 priede nustatyta metodika. Tarp šalių kilus ginčui, kuri iš Taisyklių 9 priedo 10.5 papunktyje nurodytų medienos tankio lentelių turėtų būti naudojama nustatant biokuro masę, naudojami Taisyklių 9 priedo 10.5 papunkčio 2.2 lentelėje nurodyti medienos tankio dydžiai. Biokuro masę nustatant pagal Taisyklių 9 priede nustatytą metodiką, laikoma, kad Taisyklių 9 priedo 10.4 papunktyje nustatytas glaudumo koeficientas lygus: skiedros, pagamintos iš įvairios medienos: 0,40, kai pristatymo atstumas mažesnis nei 50 km, ir 0,42 kitu atveju; skiedros, pagamintos iš miško kirtimo atliekų: 0,36, kai pristatymo atstumas mažesnis nei 50 km, ir 0,37 kitu atveju.“

1.13. Pakeičiu 27 punktą ir jį išdėstau taip:

„27. Ėminiai biokuro kokybės rodikliais nustatyti imami vadovaujantis Lietuvoje galiojančių standartų (Taisyklių 1 priedo 14,15 punktai) reikalavimais. Biokuro ėminius, skirtus šilumingumui, drėgnumui, peleningumui ir kitiems rodikliams nustatyti, ima ir formuoja Įmonės vadovo įsakymu paskirti darbuotojai ar specializuota įmonė. Visi ėminiai turi būti paženklinėti užrašant datą, Pardavėją, važtaraščio numerį, ėminio paskirtį, paėmimo vietą ir atsakingo asmens, paėmusio ėminį, pavardę. Ėminių biokuro kokybės rodikliams nustatyti paėmimo faktą patvirtina abiejų šalių atstovai savo parašais. Šalys tarpusavio sutarimu gali pasirinkti mėginio paėmimo fakto

užfiksavimo būdą (pvz. abi šalys pasirašo ant lipnaus lapelio užklijuoto ant mėginio, arba ant mėginio klijuojama plomba su numeriu, o abi šalys pasirašo specialiaame žurnale ir pan.).“

1.14. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Atsarginių bandinių ėmimas:

28.1. Pardavėjui reikalaujant Įmonė privalo suformuoti per tą parą visų jo atvykusių transporto priemonių atsarginius ėminius, kurie turi būti imami Taisyklių 27 punkte nustatyta tvarka bei papildomai užplombuojami. Hermetiškus indus atsarginiams ėminiams sudėti pateikia Pardavėjas. Visus atitinkamos paros atsarginius ėminius pasiima Pardavėjas, kuris savo sąskaita bei laikydamasis standartų reikalavimų (Taisyklių 1 priedo 14 punktas) pristato juos į paties pasirinktą akredituotą laboratoriją jungtiniam paros ėminiui formuoti ir šilumingumo bei peleningumo tyrimams atlikti vadovaujantis Lietuvoje galiojančių standartų (Taisyklių 1 priedo 20, 25 punktai) reikalavimais. Atsarginių ėminių tyrimų akredituotoje laboratorijoje išlaidas padengia Pardavėjas.

28.2. Kilus ginčui dėl pateikto biokuro peleningumo ir (ar) šilumingumo tyrimų rezultatų, būtina lyginti rezultatus atsižvelgiant į standartais reglamentuotus leidžiamus maksimalius priimtinius rezultatų skirtumus: sausos masės peleningumo rodiklio leidžiamas maksimalus priimtinas rezultatų skirtumas – 0,3 procentinio punkto jei sausos masės peleningumas yra mažesnis nei 10 proc., o jei peleningumas viršija arba lygus 10 proc., leidžiamas maksimalus priimtinas rezultatų skirtumas sudaro – 3,0 procentinius punktus (Taisyklių 1 priedo 20 punktas); sausos masės žemutinio šilumingumo maksimalus priimtinas rezultatų skirtumas – 0,3 MJ/kg (Taisyklių 1 priedo 25 punktas);

28.3. Jeigu Įmonės ir Pardavėjo paimtų ėminių kokybės rodiklių skirtumas viršija 28.2. papunktyje nustatytus maksimalius priimtinius rezultatų skirtumus, tuomet vadovaujamosi akredituotoje laboratorijoje nustatytais jungtinio ėminio šilumingumo ir (ar) peleningumo rodikliais. Jeigu tiek Įmonė, tiek Pardavėjas paimtų ėminių kokybinius rodiklius nustatė akredituotose laboratorijose, jungtinio ėminio šilumingumo ir (ar) peleningumo rodikliai apskaičiuojami kaip Įmonės ir Pardavėjo laboratorijose nustatytų šilumingumo ir (ar) peleningumo reikšmių aritmetinis vidurkis.“

1.15. Pakeičiu 29 punktą ir jį išdėstau taip:

„29. Ėminiai kokybės rodikliams nustatyti Įmonėje ar Įmonės padalinyje formuojami:

29.1. drėgniui nustatyti formuojamas ėminys iš kiekvienos transporto priemonės;

29.2. peleningumui ir šilumingumui nustatyti formuojamas vienas paros jungtinis ėminys iš visų per tą parą atvykusių to paties Pardavėjo transporto priemonių arba Įmonės sprendimu vienas jungtinis ėminys iš visų atvykusių to paties Pardavėjo transporto priemonių, sudarančių ne daugiau kaip 130 tonų biokuro, tačiau bet kuriuo atveju ne rečiau kaip vienas jungtinis ėminys per savaitę.“

1.16. Pakeičiu 30 punktą ir jį išdėstau taip:

„30. Gauta biokuro kokybės rodikliai (drėgnis, peleningumas, šilumingumas ir kt.) nustatomi Įmonės laboratorijoje arba nepriklausomoje akredituotoje laboratorijoje pagal Lietuvos standartuose (Taisyklių 1 priedo 8-37 punktai) nurodytas sąlygas ir reikalavimus. Ėminių paėmimo, biokuro kokybės rodiklių nustatymo išlaidas padengia Įmonė ar Įmonės padalinys.“

1.17. Pakeičiu 36.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„36.1. biokuro priėmimas Įmonės padalinyje turi būti atliekamas pagal Taisyklių III skyriaus reikalavimus;“

1.18. Pakeičiu 37 punktą ir jį išdėstau taip:

„37. Energijai gaminti suvartoto biokuro kiekis natūriniais ir sutartiniais kuro vienetais apskaičiuojamas kiekvieną ataskaitinį mėnesį. Įmonės vadovo įsakymu gali būti nustatytas ir kitas trumpesnis tarpinis apskaitos laikotarpis, pavyzdžiui, savaitė.“

1.19. Pakeičiu 38 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„38. Per mėnesį energijai gaminti faktinis suvartotas biokuro kiekis natūriniais vienetais (tonomis naudojamosios masės) nustatomas, įvertinant biokuro likutį praeito mėnesio pabaigoje, biokuro gavimą, nurašymą ir jo perdavimą tarp Įmonės padalinių per ataskaitinį mėnesį bei biokuro faktinį likutį mėnesio pabaigoje.“

1.20. Pakeičiu 38.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„38.2. biokuro judėjimo per mėnesį ir likučių aktas (Taisyklių 7 priedas) surašomas vadovaujantis (Taisyklių 5,6 priedai) inventorizavimo akto (Taisyklių 8 priedas) duomenimis ir biokuro priemaišų nurašymo aktu (Taisyklių 3 priedas). Biokuro judėjimo ir likučių aktas surašomas trimis egzemplioriais ir perduodamas atsakingiems asmenims;“

1.21. Pakeičiu 39.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„39.3. inventorizacijos metu nustatčius biokuro trūkumą, turi būti atliktas tikslinis patikrinimas atvirkštiniu šilumos balanso metodu, taip pat patikrinami įrašai pirminiuose dokumentuose ir pagal realios netekties ribas, remiantis teisės akto (Taisyklių 1 priedo 45 punktas) reikalavimais, nustatoma natūralių nuostolių norma. Šie duomenys turi būti pridedami prie akto (Taisyklių 7 priedas). Biokuro trūkumui susidarius dėl stichinės nelaimės, avarijos ar vagystės, jo inventorizavimo duomenys surašomi į nustatytos formos (Taisyklių 8 priedas) aktą, kurį tvirtina Įmonės vadovas;“

1.22. Pakeičiu 60 punktą ir jį išdėstau taip:

„60. Įmonėje gauto biokuro kaina nustatoma pirkimo-pardavimo sutartimi. Apskaitoje turi būti naudojama biokuro kaina, kuri atitinka jo energetinę vertę ir nustatoma įvertinant biokuro kokybės rodiklius (EUR/t_{ne}).“

1.23. Pakeičiu 61 punktą ir jį išdėstau taip:

„61. Sąnaudos už biokurą, suvartotą energijai gaminti, gali būti apskaičiuojamos nustatant biokuro vidutinę kainą K pagal jo likučio mėnesio pradžiai, per ataskaitinį mėnesį gauto biokuro ir likučio mėnesio pabaigai vertę ir taikant formulę:

$$K = (S_{likpr} + S_{gaut} - S_{likp}) / (B_{likpr} + B_{gaut} - B_{likp}); \quad (6)$$

čia:

S_{likpr} – biokuro likučio vertė mėnesio pradžiai, EUR;

S_{gaut} – per mėnesį gauto biokuro vertė, EUR;

S_{likp} – biokuro likučio vertė mėnesio pabaigai, EUR;

B_{likpr} – biokuro likutis mėnesio pradžiai, t_{ne};

B_{lik} – per mėnesį gauto biokuro kiekis, t_{ne};

B_{likp} – biokuro likutis mėnesio pabaigai, t_{ne}.“

1.24. Pakeičiu 68 punktą ir jį išdėstau taip:

„68. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos ir kitos valstybės institucijos pagal kompetenciją kontroliuoja, kaip laikomasi šių Taisyklių reikalavimų.“

1.25. Pakeičiu 69 punktą ir jį išdėstau taip:

„69. Šių Taisyklių 1.2 papunktis ir 24 punktas galioja iki 2016 m. sausio 1 d.“

1.26. Pakeičiu 9 priedo 10.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„10.5. biokuro tankio (kg/ktm) priklausomybė nuo energijai gaminti naudojamo biokuro rūšies ir drėgnio:

2 lentelė. Pušies ir eglės (su žieve) medienos tankis (kg/ktm) *

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	644	692	739	785	833	883	926	977	1021	1072
Pavasario – vasaros	635	680	726	770	814	860	905	949	992	1038

2.1 lentelė. Pušies ir eglės (be žievės) medienos tankis (kg/ktm) **

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	681	725	767	811	852	897	941	981	1028	1072
Pavasario – vasaros	668	709	750	792	832	875	915	957	997	1038

2.2 lentelė. Drebulės, juodalksnio ir baltalksnio (su žieve) medienos tankis (kg/ktm) *

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	712	747	782	815	851	885	921	956	988	1028
Pavasario – vasaros	693	723	756	785	816	845	876	908	933	968

2.3 lentelė. Drebulės, juodalksnio ir baltalksnio (be žievės) medienos tankis (kg/ktm) **

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	748	779	810	842	871	902	932	962	997	1027
Pavasario – vasaros	726	753	779	805	832	860	884	913	941	968

2.4 lentelė. Beržo, ąžuolo ir uosio (su žieve) medienos tankis (kg/ktm) *

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	753	795	840	880	926	968	1012	1055	1099	1139
Pavasario – vasaros	734	773	811	852	890	927	968	1007	1044	1083

2.5 lentelė. Beržo, ąžuolo ir uosio (be žievės) medienos tankis (kg/ktm) **

Sezonas	Santykinis medienos drėgnis, %									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Rudens–žiemos	789	828	870	907	945	982	1023	1064	1102	1139
Pavasario – vasaros	767	802	838	875	906	941	977	1012	1049	1083

- * Apvalioji plokščių mediena matuojama ir jos tūris vertinamas su žieve. Paprastai tokios medienos santykinis drėgnis kinta 30–50 % ribose.

- ** Smulkintoji plokščių mediena, tiekama iš lentpjūvių, būna ir su žieve, ir be žievės. Tokios medienos santykinis drėgnis žiemos metu gali siekti iki 65 %.”

1.27. Pakeičiu 2, 3 ir 4 priedų pavadinimus ir juos išdėstau taip:

„IMONĖS PAVADINIMAS“

1.28. Pakeičiu 4 ir 5 prieduose naudojamus Lt ir Lt/tne simbolius atitinkamai į EUR ir EUR/tne simbolius.

1.29. Pakeičiu 7 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1.22, 1.23, 1.28 papunkčiai bei 1.29 papunktyje numatyti 7 priedo pakeitimai, susiję su simbolių atnaujinimu, įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Energetikos ministras

Rokas Masiulis

Kietojo biokuro apskaitos taisyklių
7 priedas

ĮMONĖS PAVADINIMAS

TVIRTINU: Pareigos

(Parašas)
Vardas, Pavardė

_____ m. _____ mėn. ____ d.

ĮMONĖS PAVADINIMAS PADALINIO (SANDĖLIO) NR 1, BIOKURO JUDĖJIMO IR LIKUČIŲ SANDĖLYJE APSKAITOS AKTAS

_____ m. _____ mėn. ____ d. Nr. _____

20 ____ m. _____ mėn.

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Naudoja- moji masė	Drėgnis (W)	Pelenin- gumas (A _s)	Naudojamosios masės žemutinis šilumingumas (Q _n ^ž)		Biokuro energetinė vertė		Biokuro kaina	Išlaidos biokurui
		t	%	%	MJ/kg	MWh/t	MWh	tne	EUR/tne*	EUR*
1.	Likutis praeito mėnesio pabaigoje									
2.	Gauta									
3.	Sunaudota (pagal dokumentus)									
4.	Perduota kitoms įmonėms, padaliniams									
5.	Likutis einamojo mėnesio pabaigoje pagal dokumentus									
6.	Likutis mėnesio pabaigoje pagal inventorizacijos duomenis									
7.	Kuro trūkumas (–), perteklius (+)									
8.	Papildomai užpajamuota									
9.	Faktinis sunaudojimas									
10.	Faktinis likutis									

- * iki 2014 m. gruodžio 31 d. taikyti Lt simbolį